

M.A. (SANSKRIT) Semester - 2 (CBCS) Examination

March/April – 2024 (As Per Syllabus Year-2018)

ALANKARASASTRA : NATYASASTRA ADHYAYA 1,2,6 AND DASARUPAKA PRAKASA 1,3
(ELE-1)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

-
- પ્રશ્ન-૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે શ્લોકોનું આવશ્યક વિવરણ સાથે ભાષાંતર કરો. (૧૪)
- Que.-1 Translate with Necessary notes any two of the following. (14)
- (૧) સર્વશાસ્ત્રાર્થસમ્પન્નં સર્વશિલ્પ પ્રવર્તકમ્ ।
નાટ્યાચ્ચં પચ્ચમં વેદં સેતિહાસં કરોમ્યહમ્ ॥
- (૨) ધર્મ્યં યશસ્યમાયુષ્યં હિતં બુદ્ધિ વિવર્ધનમ્ ।
લોકોપદેશજનનં નાટ્યમેતદ્ભવિષ્યતિ ॥
- (૩) ઇહ પ્રેક્ષાગૃહં દ્રષ્ટ્વા ધીમતા વિશ્વકર્મણા ।
ત્રિવિધઃ સન્નિવશલ્વ શાસ્ત્રતઃ પરિકલ્પિતઃ ॥
- (૪) ન ભાવહીનોડસ્તિરસો ન ભાવો રસવર્જિતઃ ।
પરસ્પરકૃતા સિદ્ધિસ્તયોરોભિનયે ભવેત્ ॥
- પ્રશ્ન-૨ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે અનુવાદ સાથે સમજાવો. (૧૪)
- Que.-2 Translate with Necessary note on any two of the following. (14)
- (૧) વસ્તુ નીતા રસ સ્તેષાં ભેદકો વસ્તુ ચ દ્વિધા ।
તત્રાધિકારકં મુખ્યમઙ્ગં પ્રાસઙ્ગીકં વિદુઃ ॥
- (૨) અર્થોપક્ષેપકઃ સૂચ્યં પચ્ચભિઃ પ્રતિપાદયેત્ ।
વિષ્કમ્ભચૂલિકાઙ્ગકાસ્યાડકાવતારં પ્રવેશકૈઃ ॥
- (૩) પ્રચ્છાતવંશો રાજર્ષિદિવ્યો વા યત્ર નાયકઃ ।
તત્પ્રચ્છાતં વિધાતવ્યં વૃત્તમત્રાધિકારિકમ્ ॥
- (૪) ભૂયસા ભારતી વૃત્તિ રેકાઙ્ગકં વસ્તુ કલ્પિતમ્ ।
મુખનિર્વહણે સાઙ્ગકે લાસ્યાઙ્ગાનિ દશાપિ ચ ॥
- પ્રશ્ન-૩ ભારતીય નાટ્યશાસ્ત્રની પરંપરામાં ભરતમુનિનું સ્થાન અને પ્રદાન ચર્ચો. (૧૪)
- Que.-3 Discuss the સ્થાન એવં પ્રદાનં of ભરતમુનિ in Indian નાટ્યશાસ્ત્ર પરંપરામ્ । (14)
- અથવા / OR
- પ્રશ્ન-૩ નાટ્યશાસ્ત્રને આધારે ભરતમુનિના રસસૂત્ર ઉપર સવિસ્તાર સમીક્ષા કરો. (૧૪)
- Que.-3 Evaluate critically in detailed the 'રસસૂત્ર' of ભરતમુનિ according to નાટ્યશાસ્ત્ર. (14)
- પ્રશ્ન-૪ દશરૂપકને આધારે નૃત્ય, નૃત અને નાટ્ય વિશે સવિસ્તાર નોંધ લખો. (૧૪)
- Que.-4 Write a detailed note on the નૃત્ય, નૃત એવં નાટ્ય according to દશરૂપકમ્ । (14)
- અથવા / OR
- પ્રશ્ન-૪ ધનંજયના દશરૂપકને આધારે પદ્ય કાર્યાવસ્થા: પર સવિસ્તર નોંધ લખો. (૧૪)
- Que.-4 Discuss in detail 'પદ્ય કાર્યાવસ્થા:' with special reference to 'દશરૂપકમ' of ધનંજય । (14)
- અથવા / OR
- પ્રશ્ન-૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૪)
- Que.-5 Write a short note on any two of the following. (14)
- (૧) નાટ્યવેદ ઉત્પત્તિ કથા ।
- (૨) દશરૂપકે પદ્ય સન્ધયઃ ।
- (૩) નાટ્યશાસ્ત્રે રઙ્ગશીર્ષમ્ ।
- (૪) દશરૂપકે પદ્ય અર્થપ્રકૃતયઃ ।
